Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Directoraat-generaal Straffen en Beschermen
Directie Jeugd en Familie
Familie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Onze referentie
8166246

Datum 16 november 2026
Betreft Kosteloze naamswijziging

In mijn brief van 3 juli 2026 over binnenlandse afstand en adoptie[1] heb ik toegezegd nader te bezien of naamswijziging voor geadopteerden kosteloos zou kunnen worden. Daarnaast is door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in een debat van 21 mei jl.[2] toegezegd dat de Kamer voor de begrotingsbehandeling JenV wordt geïnformeerd over de mogelijkheden inzake gratis naamwijzigingen voor specifieke bevolkingsgroepen. Naar aanleiding hiervan informeer ik u als volgt.

Het vereenvoudigen van de mogelijkheden van identiteitsherstel is een belangrijk onderdeel van het wetsvoorstel afbouw interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel, dat naar verwachting voor het einde van het jaar naar de Raad van State zal gaan. Dit wetsvoorstel introduceert onder andere een mogelijkheid voor iedere meerderjarige[3] om de voor- en/of achternaam eenmalig zonder opgaaf van redenen te wijzigen bij de gemeente. Het moet bij de achternaam dan gaan om een eenvoudige wijziging, bijvoorbeeld de achternaam van de andere ouder of een achternaam die iemand al eerder heeft gehad. Meer complexe verzoeken, herhaalde aanvragen en verzoeken voor aanpassing van de naam van een minderjarige worden door de Dienst Justis behandeld. Tijdens de consultatie van dit wetsvoorstel is van verschillende kanten verzocht om naamswijziging voor geadopteerden kosteloos te maken. Daarbij is ook genoemd dat er een tijdelijke regeling is voor kosteloze naamswijziging van nazaten van tot slaaf gemaakten

In eerdergenoemd commissiedebat van 21 mei jl. is door het lid Ceder gevraagd of het gratis wijzigen van de achternaam ook mogelijk zou moeten zijn voor andere groepen, bijvoorbeeld voor Armeniërs.

Ik heb mij op deze punten beraad. Zowel bij mensen die in Nederland zijn afgestaan (en geadopteerd) als bij interlandelijk geadopteerden kan de naam die betrokken nu draagt herinneren aan een pijnlijk verleden waar de Nederlandse overheid een rol in heeft gespeeld. Voor die rol heeft de overheid ook excuses aangeboden. Daarom heb ik besloten naamswijziging voor afgestanen en geadopteerden voor een periode van in beginsel vijf jaar kosteloos te maken, net als bij de nazaten van tot slaaf gemaakten. Deze regeling maakt onderdeel uit van de bredere inzet van het kabinet op ondersteuning en herstel voor afgestanen en geadopteerden in reactie op de misstanden bij afstand en adoptie in het verleden.

[1] Kamerstukken II 2025–2026, 33 836, nr. 145
[2] Kamerstukken II 2025–2026, 30 950, nr. 567
[3] De regeling staat open voor Nederlanders, vluchtelingen en mensen die staatloos zijn.

Er zijn meer groepen met een wens tot naamswijziging die verband houdt met gebeurtenissen in het verleden of heden. De rol en verantwoordelijkheid van de Nederlandse overheid bij die gebeurtenissen is evenwel niet van een vergelijkbare aard. Dat neemt niet weg dat ook groepen zoals Armeniërs profijt kunnen hebben van de verschillende vereenvoudigingen op het gebied van identiteitsherstel die met het wetsvoorstel afbouw interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel worden geïntroduceerd.

De komende tijd ga ik de mogelijkheden voor kosteloze naamswijziging voor geadopteerde verder uitwerken. De betreffende regeling zal zowel voor interlandelijk geadopteerden als voor binnenlands afgestanen en geadopteerden gelden, en moet uiterlijk op het moment van inwerkingtreding van het wetsvoorstel afbouw interlandelijke adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel van kracht worden.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Claudia van Bruggen

Directoraat-generaal Straffen en Beschermen
Directie Jeugd en Familie
Familie

Datum
16 november 2026

Onze referentie
8166246